

Editorial: ANG PAGBALIK SANG MANANAGIT NGA AGILA

Bangud sa mabaskog kag malaparan nga pagpamatuk sang pumuluyong Pilipino sa pagpabilin sang mga base militar sang US sa aton pungsod, ginbasura sang Senado ang *US RP-Military Bases Agreement* sang Septyembre 16, 1991. Resulta sini, ang katapusan nga mga tropa militar sang imperyalistang Amerikano nagtulak paggwa sa Pilipinas sadtong 1992.

Halos nagpiyesta kita sa madinalag-on nga paghimakas nga makapangin-padlos sa gahum sang mapintas nga mga kuko sang mananagit nga Agila nga Norte Amerikano! Kag ang aton madinuagon nga anti-base militar nga paghimakas nangin inspirasyon man sang iban pa nga nasyon kag pumuluyo nga maisog maghimakas batuk sa mga base militar sang Kano pareho sang mga pumuluyong Hapones kag sang Guam.

Apang bangud ara pa ang papet nga gubyerno, indi pa lubos nga nahilway ang pungsod sa ila pagtinguha nga makabalik. Makita ini sa pila ka hitabo sang nagligad:

- Nobyembre 1992 nanindugan si Hen. Ramos nga ligwahan ang pagdungka sang mga tropang Kano. Nobyembre 1994 naglutaw ang ginaproner nga ACSA (*Acquisition and Cross-Servicing Agreement*) nga nagaimponer sang kagustuhan sang imperyalistang US nga makagamit sang teritoryo sang Pilipinas sa padihut sini nga interbensyon.
- Hunyo 1996, bangud sang malapad nga pagpamatuk sang malapad nga pumuluyo, napilitan ang rehimeng US-Ramos nga iatras ang ratipikasyon sang amo nga kasugtan.
- Nobyembre 1997 nagtuhaw naman ang SOFA (*Status of Forces Agreement*). Ginpapino pa gid ini kag nangin kontrobersyal subong nga VFA (*Visiting Forces Agreement*) nga gusto sang US

nga iratipika sang Senado sa subong nga rehimeng Estrada.

VFA: Sangkap sa Armado nga Interbensyon sang US

Ang VFA ginbalay sang Pebrero 10 sining tuig sang Gubyernong Clinton kag Gubyernong Ramos agud mag-akomodar sang mga tropa nga Kano. Desperado ang US kag nagatinguha nga abanse magpusisyon sa mga duog nga may daku nga interes agud padayunon ang pagdominar sa Asya Pasipiko ilabi na subong nga tuman kagrabe sang krisis sang kapitalistang sistema sa bilog nga kalibutan.

Ini ang mangin implikasyon kon maaprubahan ang VFA sang Senado:

- Dugang nga paglapak sang soberanya sang pungsod bangud indi mapunggan ang hulag sang tropa sang US sa teritoryo sang Pilipinas.
- Pagpasulod sang makahalalit nga armas nukleyar kag ang daku nga risiko nga maaksidente. May rekord na nga naggwa sang 1989 nga 212 na ka aksidente ang nagluntad nga nag-imbolber sang mga sakayan nukleyar sang US. Sa Turkey (ginaluntaran man sang base militar), binombahan sang US ang tropa sang Turkey sa paglaum nga panguntra nila kag madamo ang napatay kag nagkalasamaran.
- Pagkaulamid sang Pilipinas sa gyera sang US. Ang VFA kaangay sang bomba nga ano oras malupok nga indi kontrol sang pungsod.
- Mangin pugaran naman ini sang prostitusyon, pagpang-abuso kag magadata ang paglapak sang tropang Kano sa tawhanon nga kinamatarung sang pumuluyong Pilipino.

Sa tadlong nga paghambal, ang VFA sangkap lamang sang US sa iya armado nga pagpasilabot! Isa ini ka kasugtanan nga indi alalangay, bangian kag makahahalit sa sosyal kag moral nga pagpangabuhi sang nasyon kag pumuluyong Pilipino. Pabor ini sa imperyalismo nga makita sa kaundan sang VFA:

- Hilway nga makasulod ang mga tropa sang US sa Pilipinas sa anuman oras kag makadungka indi lang sa duha (sa Subic kag Clark) kundi bisan sa diin sa 22 ka pwerto sang pungsod.
- Libre nga makasulod nga wala sang pag-inspeksyon kag pagbuhis sang anuman nga armas kag kagamitan militar sang US bisan ini armas nukleyar.
- Indi mapaidalom sa mga layi kag korte sang Pilipinas ang sin-o man nga suldado kag opisyal nga Kano nga makakomiter sang krimen ukon kalakasan diri sa Pilipinas.

Sa subong pa lang nga wala pa gani maratipika ining tratado, naghiwat na ang US kag Pilipinas sang "war game" sang Agosto 5, sa Spratly Islands malapit gid lang sa teritoryo naton.

Ang pagpasugot sa VFA maathag nga pagtraidor ni Erap sa masang Pilipino kag nagapamatuod sang nagapadayon nga pagdikta sang Mananagit nga Agila sa gubyernong Pilipinas.

Pamatukan ang VFA!

Nagakadapat nga ang tanan nga makibanhahanon, patriotiko kag demokratiko nga Pilipino mabaskog nga batuan ining malauton nga kasugtanan. Anuman nga pagpamilit, pag-pamahog, paniplang kag padanlog sang mga imperyalistang US kag mga suluguon nila aktibo naton nga ibuyagyag kag pamatukan sa anuman nga porma kag pamaagi. Pukawon, organisahon kag pahulagon naton ang sin-o man nga nagapakamahal sa buasdamlag sang aton pungsod kag sa masunod nga mga henerasyon nga Pilipino. Maisog kita nga magtindog kag maghugpong pareho sa ginpakita naton tubtub gin-gisi sang Senado ang tratado sa base militar sadtong 1991 kag pagpamatuk sa ACSA. Palaparon kag pabaskugon pa gid naton ang anti-imperyalista nga

ranggo agud epektibo nga mapaslaw ang maitom nga padihut sang gubyernong US.

Ang pagpamuno sang rebolusyonaryong pwersa sa sining anti-imperyalista nga paghimakas gina-inspirar sang mga pinamulong ni Pangulong Mao Zedong:

"Ginapamatud-an sang indi maisip nga hitabo nga bugana sa suporta sang matarung nga handum, samtang ginakulang sa suporta ang indi matarung. Madaug sang mahuyang nga pungsod ang mapagrus, madaug sang gamay nga pungsod ang daku. Sigurado nga malutos sang pumuluyo sang gamay nga pungsod ang agresyon sang daku nga pungsod kon pangahasan lang nila nga mag-alsa kag maghimakas, magbitbit sang armas kag magbatu, kag uyatan ang kapalaran sang ila pungsod. Layi ini sang kasaysayan!"

Tinipik sa CIEN ANOS NGA PAGHIMAKAS SANG PANAY

nanday R. Sangre & Rio Roja

Agosto 26, 1896 ginsinggit sang mga Katipunero ang handum nga kahilwayan sang Pilipinas bilang isa ka pungsod sa Pugad Lawin. Kag nag-igrab ang una nga pungsodnon demokratiko nga rebolusyon sa Asya batuk sa kolonyalista nga Espanyol. Kasunod sini, gin-instruksyunan nanday Supremo Andres Bonifacio kag Emilio Jacinto sanday Francisco del Castillo kag Candido Iban nga magpauli sa Aklan (sadto sakop sang Capiz). Magtukod kamo sang mga tsapter sa gwa sang Luzon! Palapnagon ang armado nga rebolusyon!

Marso 17, 1897 naglupok ang armado nga insureksyon sa Panay. Ginsalakay nanday Hen. del Castillo kag Iban ang kwartel sang Katsila sa Kalibo. Kulang sang eksperyensya, napatay si del Castillo kag nadakpan si Candido Iban nga pilason upod ang I9 pa nga iban.

* Isa ka pag-ensayo ang pag-alsa sa Kalibo para kanday Kapitan Pascual, Juan Arce kag Hen. Esteban Contreras. Isa ka tuig ang makalipas, madinalag-on nga gin-atake nila ang banwa sang Panay sa Capiz. Nagdaku sila sang magdugang ang pwersa ni Hen. Teresa Magbanua sang Pototan, Iloilo. Madinalag-on nga ginlutos nila ang

kaaway sa Balisong, Pilar. Sa bulig sang Pwersa Ekspedisyunaryo halin sa Luzon sa pagpamuno ni Hen. Ananias Diokno, isa-isa nila ginhilway ang mga banwa sa kamot sang Katsila nga nagsurender sang Abril 1898.

* Gab-i sang Septyembre 21, nagdungka ang barko nanday Hen. Leandro Fullon sa Inayawan (subong iya na sang Liberatad), Pandan, Antique. Upod sanday Ruperto Abellon, Angel Salazar, Pedro Ledesma kag mga pumuluyo naagaw nila ang banwa. Nagpalagyo ang mga Espanyol sa Tibiao. Sa ila pagpalagyo, ginpatay si Ten. Alcayre sang iya mga Pilipino nga **cazadores** (marino) nga nag-upod sa pwersa sang mga Katipunero.

Nagdungka sa Culasi ang kumandante sang Katsila, si Hen. Brandies samtang ang 80 ka **tiradores** nagtipyok sa pwersa ni Hen. Fullon.

* Nobyembre 20, 1898, naagaw ang San Jose kag nahilway ang Antique. Sang Disyembre, ang Syudad sang Iloilo lang ang wala sa mga kamot sang mga rebolusyonaryo. Gani, sang Disyembre 14 ginsuguran nila ang opensiba militar sanmtang si Pres. McKinley sang US nagdeklarar sang "malinong nga asimilasyon" sang Disyembre 21 kasunod sa Tratado sang Paris.

Nahilway nanday Hen. Martin Delgado ang Syudad sang Iloilo sang Disyembre 25, 1898. Tuman ka malipayon nga Paskua ini para sa mga Pilipino. Pero malip-ot gid lang ang pagtam-id nila sang kahilwayan bangud ang mga barko de-gyera lulan si Hen. Marcus Miller kag mga tropa sang US nagpadulong sa baybayon sang Iloilo. Pebrero 10, 1899 umpisa nga ginsakup sang imperyalistang Amerikano ang Isla sang Panay. Nagsugod ang labing maduagon nga pagpakig-away batuk sa mananakop nga Kano nga naglawig asta 1903 sa pagkapatay ni Impong Evangelio sa linderong sang Ibajay-Pandan kontra sa mga Konstable nga Amerikano. Si Evangelio narekrut sa Katipunan sa Tondo, Manila. Isa siya ka katapu sang Pilipino nga **cazadores** nga nangin rebolusyonaryo. #

DUGANG NGA PAPAGSIKON, PALAPARON ANG HUBLAG MANGUNGUMA!

Kaangay sang kalayo nga naglapnag ang madasig nga paglapad sang kahublagan mangunguma sa nagkalain-lain nga probinsya sang Panay. Tulod sang lapnagon nga gutom sa kaumhan, ginatus-gatos ka mga mangunguma ang nagdemanda sa lokal nga gubyerno sang kinahanglanon nila nga bugas, binhi kag bulong sa pamalatian.

Ining pagpagsik sang hublag mangunguma nagumpisa sa 400 ka delegasyon sa idalom sang Federation of Iloilo Farmers Association (FIFA) nga nag-atubang sa gobernador sang Iloilo sadtong Hunyo 10, sa okasyon sang ika-10 anyos nga pagsukat sang CARL, ang paltik nga reporma sa duta. Napilitan si gobernador Defensor nga magaksyon kag ginpahulag ang *Department of Social Welfare and Development* (DSWD) kag *Department of Agriculture* (DA) para kuno magbulig.

Kontra-gutom kag militarisasyon

Ang nasambit nga aksyon sang mga mangu-nguma sa probinsyal nga kapitolyo ginsundan pa gid sang lokal nga mga paghulag samtang nagalala ang gutom sining binulan sang Hulyo-Agosto. Gindugukan sang mga pumuluyo ang munisipyo sang Tubungan, Igbaras kag Leon. Nagpetisyon-dayalog sila sa natungdan nga mga munisipal opisyal angut sa demanda nga bugas, binhi kag bulong.

Indi magnubo sa 22 ka mga baryo ang naghulag sa natumod nga kabanwahanan. Gin-gamit sang mga pumuluyo ang tanan nga pamaagi nga mahimo para maduso ang madamo nga magpetisyon. May mga baryo nga ang ila baryo konseho nagpasar sang resolusyon agud masuportahan ang petisyon sang mga imol nga mangunguma.

Samtang sa probinsya sang Capiz, naghulag man ang mga mangunguma sining bulan sang Hunyo. Nagpetisyon sila sa lokal nga gubyerno kag gindemanda nila ang bugas, binhi kag abono. Indi magnubo sa 1,000 ka pumuluyo ang nagpirma sa sakop nga kabaryuhanan sang Dumarao, Cuartero kag Maayon sa ngalan sang ila organisasyon nga KAMACA (Kahublagan sang mga Mangunguma sa Capiz). Dala ang mga plakard, ang mga 90 ka mangunguma halin sa kabaryuhanan sang Dumarao naglunsar sang piket-dayalog sa munisipal nga opisyal sang amo nga banwa.

Sang madason nga bulan, naglunsar sang mapanghalit nga operasyon militar ang 6th IBPA kag nakasentro sa nasambit nga kabanwahanan. Paagi sa KAMACA, nag-apelar ang mga pumuluyo sa publiko kag opisyal sang gubyerno. Ginbuyagyag nila ang kalautan sang militar tubtub nga may nahiwat nga **fact-finding mission**.

Sa komprontasyon sa militar sang KAMACA upod ang representante sang Capiz Provincial Board, Karapatan-Panay kag midya sa isa ka **public forum**, ginpakamalaut sang mangunguma ang kahalitan sang militar. Imbes buligan sila sa tunga sang malala nga problema sang gutom, operasyon militar ang sabat sa ila. Napilitan ang militar nga mag-ako nga may paglapas sila sa kinamatarung sang mga pumuluyo.

Sa probinsya sang Antique, nagpetisyon man ang pila ka baryo sang Sebaste sa Municipal Council sadtong Hulyo agud mangayo ayuda sa lapnagon nga gutom nga ila ginabatas subong. Ginpresentar sang mga katapu sang KAMMAS (Katilingban sang Mangunguma kag Mamumugon sa Sebaste) ang demanda nga bugas, bulong sa pamalatian, binhi, abono kag proyekto pangkabuhian.

Resulta sining mga paghulag, napilitan ang mga lokal nga gubyerno nga maghatag sang pakumplaser nga ayuda halin sa duha asta apat ka gantang nga bugas sa mga nagbuylog sa aksyon. Sa Dumarao, may tag-isa ka sako nga **seed loan** nga naagum ang mga mangunguma. May resolusyon man ang lokal nga gubyerno sang Sebaste nga hatagan sang tag-P5,000 ang pito ka baryo sini bilang ayuda sa bugas. Sa kabilugan, ining paghulag naghabig pa gid sa iban nga imol nga mangunguma nga magbuylog sa organisasyon. Nakita nila ang importansya sang ululupod nga paghulag sa pag-agum sang benepisyo.

Iduso pa ang mga demanda

May kongkreto nga kadalag-an ang mga mangunguma nga nagbuylog sa ila paghulag kontra-gutom kag kontra-militarisasyon. Magluwas sa pang-ekonomya nga ganar, kadalag-an man ang pagkapanday sa ila sa aktwal nga komprontasyon sa lokal nga gubyerno kag militar.

Sa pihak nga bahin, ining panggilayon nga sandigan nga mga demanda sang mangunguma wala pa nasabat sang gubyerno. Gamay ang gina-

alokar nga pundo sa kalamidad nga nagaapekto sa pumuluyo. Pero binilyon ka pisos ang ginabayad sa IMF-WB kag ginagasto para sa modernisasyon sang militar.

Samtang sa subong, nagaatubang ang mga mangunguma sang gilayon nga kagulutmon kag walay kasiguruhan sa pagkaon. Indi maka-garantiya ang panubason sini nga tuig bangud gamay ang ila natanom, kag iban ulihi na gid nakasab-og ilabi na sa nabukid nga bahin nga ang talamnan nagasalig sa ulan. Ara man ang pag-atake sang peste kag apan sa talamnan pareho sa Lemery kag San Rafael kag tagustos naman sa Passi. Ginabalita man ang "La Nina" nga magadala sang dugang nga kalamidad. Ang epidemya sa **dengue** nagaluntad kag nag-apekto na sa 26 ka kabanwahanan sang Iloilo.

Matarung ang demanda sang mangunguma para sa kasiguruhan sa pagkaon. Ini sa atubang sang kontra-pumuluyo nga polisiya sang reaksyunaryo nga gubyerno kag pagpabaya sini nga mapauswag ang kaumhan. Pamatukan man ang militarisasyon. Bugas, indi bala ang kinahanglan naton. Dugang pa nga papagsikon kag palaparon ang hublag mangunguma. Wala kita sang paabuton sa rehimeng US-Estrada kon indi kita maghublag!

BALITA =====

MILITARISASYON GINPAMATUKAN

Ang nagalabaw nga sungay kag bangkil sang *Philippine Army* (PA) indi matabunan sang ila pakuno-kuno sa ALPS (*Army Literacy Patrol System*) ukon ACCORD (*Army Concern for Cooperative Organization and Development*). Ini sa kamatuoran, mga proyekto nga panabon lang sang AFP (*Armed Forces of the Philippines*) para sa pagsalakay sa mga pumuluyo sa kaumhan.

Nagapadayon ang pilit nga pagrekrut sa CAFGU kag pagmentinar sang mga ditatsment, paglunsar sang operasyon militar, pagkontrolar sang hulag sang pumuluyo sa baryo, pagpa-makol sa sibilyan, pagpamahog kag pagsabwag sang kakugmat, iligal nga pag-panglugas sang mga pamalay, pang-abuso, pagpalapnag sang anti-sosyal nga gawi, kag iban pa nga paglapas sang tawhanon nga kinamatarung sa nagkalain-lain nga probinsya sang Panay.

Maathag ini sa pinakaulihi lang nga inagihan sang mga pumuluyo sa nainteryor nga kabaryuhanan sang Dumarao, Maayon kag Cuartero sa Capiz sining Hulyo. Ang isa ka kum-paniya sang 6th IBPA naglunsar sang operasyon militar sa amo nga mga duog dala ang APC (*Armed Personnel Carrier*). Nangin sentro sang ila operasyon ang kabaryuhanan sang San Antonio, West kag East Villaflores, Bungbungan kag Guinbi-alan (Maayon) kag Sap-ong (Dumarao), Putian (Cuartero).

Ginlighot nila ang talon-talon, nagreyd kag nagpanglugas sang pamalay kag nagkuha sang kagamitan pareho sang transistor

radio, mga litrato kag iban pa. Nagapangrekluta ang PA sang CAFGU halin sa East Villaflores asta sa San Antonio kag nagtukod sang mga ditatsment sa East Villaflores kag Maalan, tanan sakop sang Maayon.

Ang mga pumuluyo paagi sa KAMACA nagpaggwa sang pagapelar sa publiko paagi sa midya kag ginpadangat sa mga opisyal sang probinsyal nga guberno sang Capiz. Napilitan nga magpatawag sang *public forum* ang *Provincial Board* sang Capiz sa Astorga, Dumarao sadtong Hulyo 24. Gintambungan ini sang mga representante sang KAMACA, Karapatan-Panay kag sang mga opisyal sang PA nga si Kapt. Buensalido sang 6th IB Ex-O, Tenyente Armagosa nga CO sang "*Charlie*" *Company* 6th IB kag Sarhento Mat Wacan. Diri nahublasan gid ang kabutigan sang PA kag nahuy-an sa publiko kag sa atubang sang midya. Sa amo nga okasyon, nagpasar sang resolusyon ang *Provincial Board* sang Capiz nga nagaduso sa 3rd Infantry Division sa paghimo sang imbestigasyon sa natabo nga mga pagharas sa pumuluyo.

Samtang, ang Karapatan-Panay kag iban nga organisasyon kag indibidwal nga nagatib-ong sang tawhanon nga kinamatrung naglunsar sang *fact-finding mission* (FFM) sa apektado nga mga duog. Nagtipon ang malapit sa 100 ka pumuluyo sang pila ka baryo kag nagpabutyag sang ila kahimtangan. Nakabulig ang FFM sa liwat nga pag-athag sang ila tawhanon nga kinamatarung kag paano ini pangapinan sa atubang sang pagpanglapak sang militar.#

ANG PADYA SANG WALA NAGABAG-O

Kilat-kadaig nga ginlab-ot sang malaba nga kamot sang rebolusyonaryo nga hustisya si Ramon "Amon" Epagimaco, tumandok sang barangay Pa-song, Igbaras Iloilo sadtong kagab-ihon sang Hulyo 11, 1996. Pila ka segundos nga linupok gikan sa pusil sang NPA sa idalom sang Napoleon Tumagtang Command ang nagtapos sang iya malaba nga krimen. Si Ramon isa ka masupog nga malain nga elemento nga naga-pangawat sang kasapatan, naga-pamahug, pangilkil, panakit. Nakumpiska sa iya ang isa ka malaba nga pugakhang, isa ka .38 nga rebolber, duha ka granada kag mga bala.

Sadto pa man ginwarningan kag ginpalayas na siya sang NPA sa sonang gerilya. Sa baylo nga magbag-o, nag-pangawat pa siya sang karabaw. Nabalitaan sang NPA ang amo nga hitabo. Gilayon ini nga naghulag. Ginreyd ang lugar nga ginteneran sining malain nga elemento apang wala siya pero nabawi sang NPA ang turite nga karabaw nga halos hakson sang tag-iya sang gin-uli sa iya.

Sang nalab-ot ang kriminal nga si Amon, indi mapulong ang kalipay sang pumuluyo nga nanigin biktima sang iya mga pag-pang-abuso. "Matarung gid ina nga padya sa katulad niya," pabutyag sang kadam-an.

Mabaskog nga ginapanawagan ni Ariston Remus, tagpamaba sang Napoleon Tumagtang Command sa tanan nga kawatan, impormer, hold-aper, CAFGU, CVO kag iban pa: "May kahiga-

yunan pa nga magpanibag-o kamo. Mag-untat na sa paghimo sang malain nga buhat sa pumuluyo. Mag-angut sa mga yunit sang NPA nga nagahulag sa inyo nga lugar. Itiad ang inyo partisipasyon sa mga krimen, ang inyo kaupdanan kadungan sang lubos nga pagbag-o. Panumdumon ninyo: "Maanting ang dulunggan kag malaba ang kamot sang rebolusyonaryo nga hustisya!"#

NAGALAPAD ANG ANTI-VFA NGA MGA PROTESTA

Samtang desperado nga ginapamilit sang gubyernong Clinton sa gubyernong Estrada ang gilayon nga ratipikasyon sang *US-RP Visiting Forces Agreement* (VFA) amo man ang pagdugang lapad sang mga ranggo sang nagapamatuk sa kontrobersyal nga kasugtanan.

Insigida pagkapungko sa poder ni Presidente Estrada ginl-unsar ang malapad nga multi-sektoral nga kahublagan agud pamalabagan ang VFA. Ang mga katapu sining **Junk VFA Move-ment** amo ang Bagong Alyan-sang Makabayan (Bayan), Kilu-sang Mayo Uno (KMU), Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP), Gabriela, League of Filipino Students (LFS), Nuclear Free Philippines Coalition kag Karapatan. Nag-upod man diri ang Integrated Bar of the Philippines (IBP) kag iban nga patriotiko kag demokratiko nga personahe pareho ni Konggresman Tanada. Nagpamatuk man ang mga oposisyon nga senador pareho kanday Raul Rocco, Miriam Defensor Santiago kag John Osmena.

Isa pa ka daku nga sektor sang Simbahan ang nagakondenar sang VFA-- ang *Catholic Bishops Conference of the Phi-*

lippines (CBCP). Sa ila sulat pastoral, ginapanawagan sang CBCP ang pagsikway sa nasam-bit nga kasugtanan. Ang matipon nga minilyon nga pirma sang mga Katoliko Romano kontra sa VFA igapresentar sang CBCP sa Senado.

Pagkaon ang kinahanglan subong sang pumuluyong Pilipino, indi ang armas nukleyar! Pakamalaut naman sang *Green Peace-Southeast Asia*.

Ang malaparan kag nagsulunod nga kampanya kag aksyong masa magatapos sa isa ka pungsodnon-koordinado nga aksyon protesta sa Septyembre 15-16. Magasukat ini sang pito ka tuig matapos ginbasura sang Senado sang Pilipinas ang *US-RP Military Bases Agreement* sang 1991.#

ALIPALOK

Sang nagligad nga Hulyo 27, sa okasyon sang SONA (State of the Nation Address) ni Erap, ginpakita sang mga mangunguma ang matuod nga kahimtangan sang gutom paagi sa pagtipon sa atubang sang probinsyal kapitol. Dala ang sinako nga kararuton, naghiwat sila sang "Igmaan sa Kapitol." Wala gid sang pulitiko nga nagtilaw sang kayos kag *banayan*.

* * *

Nagakaugot ang mga pumuluyo sa aktibidad sang mga nga *Contras* traidor. Sa Aklan, si Mokong kag Ruby amo ang nagapamuno sa pagkota sa pumuluyo sang P2 kag isa ka salmon bugas kada tawo kag halin sa P35 asta P100 sa kada opisyal sang baryo sa Minaa, Yawan (Ibajay) kag Maadios (Pandan). Hambal sang masa, pareho na sila sang mga armi kag CAFGU kon maghulag kapin pa nga sa ditatsment man sila sang armi sa Monlaque (Ibajay) naga-istambay.

Sa Iloilo, nagaginamu-gamo man ang *Contras* bangud sa proyekto nga ginasolo lang sang mga indibidwal ukon mga lideres nila, luwas pa sa pangkota man sa pumuluyo.

* * *

Ang gamay na nga daan nga grupo sang mga rebisyunistang traidor labi nga naggamay pa gid subong bangud nagsilipak naman. Ang hubon Tabara-Lagman nagburublag. Sa Panay, dala ni Lagman ang Sanlakas, kay Tabara-Calizo naman ang BPMP (sadto DeKMP) kag *Contras* ukon RPA.

* * *

Isa ka pagtipon ang nahiwat sa Iloilo City sang Hulyo 27 upod kay Luis Jalandoni kag Coni Ledesma sa pagpasidungog sang mga martir sang paghimakas sang mga pumuluyo. Dugang pa sa pasidunggan amo ang mga biktima sang Bakong Masaker (Dis. '81) sa Culasi.

* * *

Ari kami ni Louie, Pendong kag ako diri sa Iloilo... Ari kami para magcelebrar sang 25th aniversaryo sang pagkapatay kay Pends Legislador. *Impressed* gid kami sa mga preparasyon sang mga kaupod. *It will be a good model for other celebrations in other regions.* Seguro kahibalo ka naman sang mga preparasyon.

Salamat gid sa pagpadala sang *poem* mo. *It was so beautiful and so profound.* Naghatag siya sang inspirasyon sa akon. Ginpadala ko ang kopya sini sa Netherlands. OK ba kung *i-publish* namon sa ***Lib International***? *It is a poem that will give strength and inspiration to all who will read it.*

*We've (L and myself) been in the Philippines for almost four months. They have been wonderful months. We have been to so many places: cities, provinces. We've met and shared and listened to kasamas, masa, cadres, GRP officials, landlords and businessmen and even ambassadors. Nakasaka kami nga duha sa CS**. It has been great: after being away for so long, it is really exhilarating to see how the movement has grown and developed. How it has weathered the difficulties of the early 1990s -- when the rectification movement was launched....*

We will go back to Holland with our hearts filled with the inspiration of all that we have experienced here...

Sa pakikibaka,
Coni

(July 26, 1998)

* *Si Pendong anak nga lalaki nanday Luis kag Ka Coni. Ang iya ngalan ginkuha sa handumanan sang rebolusyonaryo nga martir nga si Ka Pendong (nom de guerre ni Ed Legislador) nga napatay sa isa ka engkwentro sa mga pasistang tropa sa binukid sang San Remigio, Antique sadtong Hulyo 1973.*

** CS-- palip-ot sang countryside ukon kaumhan, sona ukon baseng gerilya sang Bag-ong Hangaway sang Banwa.

Nagsulat si Ka Coni

Sanday Ka Coni Ledesma kag iya bana, Ka Luis Jalandoni, sang *NDF Negotiating Peace Panel* nagbisita sa pungsod sining nagligad nga binulan. Upod nila si Pendong*, ang ila anak. Sa ila pagbisita sa Panay, nagpadala si Ka Coni sang surat sa isa ka kadre sang likum nga rebolusyonaryo nga kahublagan. Sa idalom ang pila ka bahin sang iya surat.